

V Bruseli 16. júla 2025
(OR. en)

11691/25

**Medziinštitucionálny spis:
2025/0571 (APP)**

**CADREFIN 91
RESPR 22
POLGEN 82
FIN 878**

NÁVRH

Od:	Martine DEPREZOVÁ, riaditeľka, v zastúpení generálnej tajomníčky Európskej komisie
Dátum doručenia:	16. júla 2025
Komu:	Thérèse BLANCHETOVÁ, generálna tajomníčka Rady Európskej únie
Č. dok. Kom.:	COM(2025) 571 final
Predmet:	Návrh NARIADENIE RADY, ktorým sa stanovuje viacročný finančný rámec na roky 2028 až 2034

Delegáciám v prílohe zasielame dokument COM(2025) 571 final.

Príloha: COM(2025) 571 final

V Bruseli 16. 7. 2025
COM(2025) 571 final

2025/0571 (APP)

Návrh

NARIADENIE RADY,

ktorým sa stanovuje viacročný finančný rámec na roky 2028 až 2034

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. KONTEXT NÁVRHU

V článku 312 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ďalej len „ZFEÚ“) sa uvádza, že nariadením Rady, jednomyselne prijatým Radou po udelení súhlasu Európskeho parlamentu, sa stanoví viacročný finančný rámec na obdobie najmenej piatich rokov. Viacročný finančný rámec (ďalej aj „VFR“) „stanovuje výšky súm ročných stropov pre viazané rozpočtové prostriedky podľa kategórií výdavkov a ročný strop pre výdavkové rozpočtové prostriedky“ a stanoví „akékoľvek iné ustanovenia potrebné na hladký priebeh ročného rozpočtového postupu“.

Súčasnne platný viacročný finančný rámec na roky 2021 až 2027 [nariadenie Rady (EÚ, Euratom) 2020/2093] bol prijatý 17. decembra 2020¹. Európsky parlament, Rada a Komisia schválili 16. decembra 2020 medziinštitucionálnu dohodu o rozpočtovej disciplíne, spolupráci v rozpočtových záležitostiach a správnom finančnom riadení, ako aj o nových vlastných zdrojoch vrátane plánu na zavedenie nových vlastných zdrojov².

Nariadenie o VFR bolo od svojho prijatia v roku 2020 dvakrát revidované. V nadväznosti na nevyprovokovanú a neodôvodnenú útočnú vojnu Ruska proti Ukrajine bolo nariadenie o VFR zmenené v decembri 2022³ s cieľom umožniť štrukturálnu podporu pre Ukrajinu, vďaka čomu bolo možné poskytnúť tejto krajine v rokoch 2023 a 2024 celkovo 18 mld. EUR vo forme úverov. V júni 2023 predložila Komisia strednodobé preskúmanie fungovania VFR v prvých rokoch jeho vykonávania vrátane posúdenia udržateľnosti výdavkových stropov⁴ spolu s návrhom na revíziu nariadenia o VFR⁵ so zámerom, aby rozpočet Únie umožňoval politicky reagovať na vznikajúce výzvy a plniť právne záväzky, ktoré by nebolo možné uspokojiť ani v rámci existujúcich stropov a ani v rámci takmer vyčerpanej flexibility či osobitných nástrojov. Revízia nariadenia o VFR bola prijatá 29. februára 2024⁶ so spätnou účinnosťou od 1. januára 2024.

V súlade s požiadavkami článku 312 ZFEÚ obsahuje tento dokument návrh nariadenia Rady, ktorým sa stanovuje viacročný finančný rámec uplatniteľný od 1. januára 2028. Dôvodová správa obsahuje aj informácie týkajúce sa návrhu novej medziinštitucionálnej dohody medzi Európskym parlamentom, Radou Európskej únie a Európskou komisiou o rozpočtovej

¹ Nariadenie Rady (EÚ, Euratom) 2020/2093 zo 17. decembra 2020, ktorým sa stanovuje viacročný finančný rámec na roky 2021 až 2027 (Ú. v. EÚ L 433I, 22.12.2020, s. 11).

² Medziinštitucionálna dohoda zo 16. decembra 2020 medzi Európskym parlamentom, Radou Európskej únie a Európskou komisiou o rozpočtovej disciplíne, spolupráci v rozpočtových záležitostiach a správnom finančnom riadení, ako aj o nových vlastných zdrojoch vrátane plánu na zavedenie nových vlastných zdrojov (Ú. v. EÚ L 433I, 22.12.2020, s. 28).

³ Nariadenie Rady (EÚ, Euratom) 2022/2496 z 15. decembra 2022, ktorým sa mení nariadenie (EÚ, Euratom) 2020/2093, ktorým sa stanovuje viacročný finančný rámec na roky 2021 až 2027 (Ú. v. EÚ L 325, 20.12.2022, s. 11).

⁴ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Európskej Rade, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov, Strednodobá revízia viacročného finančného rámca na roky 2021 – 2027, [COM(2023) 336 final, 20.6.2023].

⁵ Návrh nariadenia Rady, ktorým sa mení nariadenie (EÚ, Euratom) 2020/2093, ktorým sa stanovuje viacročný finančný rámec na roky 2021 až 2027 [COM(2023) 337 final, 20.6.2023].

⁶ Nariadenie Rady (EÚ, Euratom) 2024/765 z 29. februára 2024, ktorým sa mení nariadenie (EÚ, Euratom) 2020/2093, ktorým sa stanovuje viacročný finančný rámec na roky 2021 až 2027 (Ú. v. EÚ L, 2024/765, 29.2.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/765/oj>).

disciplíne, spolupráci v rozpočtových záležitostiach a správnom finančnom riadení⁷ (ďalej len „MID“), ktorá má nahradiť medziinštitucionálnu dohodu zo 16. decembra 2020.

2. DYNAMICKÝ ROZPOČET ÚNIE PRE PRIORITY BUDÚCNOSTI

2.1. Hlavné politické línie

Návrhy nového nariadenia o VFR (ďalej len „návrh nariadenia o VFR“) a novej MID (ďalej len „návrh MID“) sa riadia zásadami a hlavnými politickými cieľmi uvedenými v oznámení Komisie „XXXXXXXXXX“ prijatom 16. júla 2025⁸ (ďalej len „oznámenie o VFR“), najmä pokiaľ ide o trvanie VFR, jeho štruktúru odrážajúcu politické priority, potrebu zvýšenej flexibility a sumy plánované pre samotný VFR.

2.2. Štruktúra VFR a stropy VFR

Navrhovaný VFR na roky 2028 – 2034 bude rozdelený do troch okruhov, ktoré zodpovedajú hlavným oblastiam činnosti Únie podporovaným z rozpočtu Únie, a bude zameraný na plnenie spoločných politických priorít. Štvrtý okruh pokrýva výdavky Európskej verejnej správy. Podrobná štruktúra a politiky zahrnuté do jednotlivých okruhov sú opísané v oznámení o VFR.

Na podporu priorít Únie v období od 1. januára 2028 do 31. decembra 2034 a na splácanie záväzkov podľa nástroja NextGenerationEU navrhuje Komisia pre VFR na roky 2028 – 2034 strop pre záväzky vo výške 1 763,1 mld. EUR v stálych cenách roku 2025, čo zodpovedá 1,26 % HND EÚ, a príslušný strop pre platby vo výške 1 761 mld. EUR v stálych cenách roku 2025, čo zodpovedá 1,26 % HND EÚ.

Spolu s týmto návrhom predkladá Komisia aj revidovaný návrh rozhodnutia Rady o systéme vlastných zdrojov Európskej únie⁹.

2.3. Flexibilita

V rýchlo sa vyvíjajúcom globálnom prostredí musí byť Únia schopná konať a reagovať na meniace sa okolnosti. Komisia preto v rámci dlhodobého rozpočtu navrhuje väčšiu flexibilitu a zároveň zachováva predvídateľnosť, vďaka ktorej je rozpočet EÚ silným hnacím motorom investícií.

Na mieru flexibility či rigidity finančného rámca má vplyv viacero faktorov, ako napr. obdobie, ktoré VFR pokrýva, počet a koncepcia výdavkových okruhov, podiel výdavkov EÚ vopred pridelených členským štátom alebo vopred určených v odvetvových právnych predpisoch upravujúcich výdavkové programy, disponibilné rezervy v rámci každého výdavkového stropu či rezervy zostávajúce medzi stropmi finančného rámca a stropom vlastných zdrojov. Komisia pri príprave svojich návrhov ďalšieho VFR tieto prvky zohľadnila.

K hlavným prvkom flexibility pre obdobie 2028 – 2034 patrí jednoduchšia štruktúra VFR s menším počtom programov, vyšším podielom neplánovaných súm, ako aj mechanizmy a zabudované rezervy, ktoré umožnia lepšie, rýchlejšie a menej rušivo reagovať na vznikajúce potreby.

⁷ COM(2025) 572, 16.7.2025.

⁸ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Európskej rade, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov „XXXXXXXXXX“, COM(2025) 570, 16.7.2025.

⁹ COM(2025) 574, 16.7.2025.

V budúcom VFR je potrebné zaistiť väčšiu rovnováhu medzi predvídateľnosťou investícií a flexibilitou, aby bolo možné upravovať zameranie výdavkov a reagovať na neočakávané potreby a krízy.

Orientačné finančné krytie výdavkových programov a nástrojov by malo zostať hlavným referenčným bodom viacročného finančného plánovania, rozpočtový orgán by však mal mať možnosť upraviť zameranie výdavkov v rámci ročného rozpočtového postupu.

Osobitné nástroje umožňujúce zahrnúť rozpočtové prostriedky nad rámec stropov sa zracionalizujú, pričom nástroj jednotnej rezervy umožní združovať v minulosti nevyužitú rezervu v rámci stropov okruhov VFR a použiť ich vo všetkých oblastiach politiky, zatiaľ čo nástroj flexibility bude poskytovať podporu na pokrytie nových alebo neočakávaných potrieb. Nástroj flexibility bude okrem pevne stanovenej ročnej sumy zahŕňať sumy zodpovedajúce prostriedkom, ktorých viazanosť bola zrušená v predchádzajúcom roku, ako aj čistým pokutám zahrnutým do rozpočtu v predchádzajúcom roku.

Navrhovaný efektívnejší súbor nástrojov flexibility stanovený v návrhu nariadenia o VFR preto zahŕňa jeden tematický osobitný nástroj určený na financovanie podpory pre Ukrajinu (rezerva pre Ukrajinu) a dva netematické osobitné nástroje založené na mechanizmoch, ktoré existovali a boli posilnené vo VFR na roky 2021 – 2027: nástroj jednotnej rezervy a nástroj flexibility.

•3. PRÁVNE PRVKY NÁVRHU

• Právny základ

Článok 312 ZFEÚ a článok 106a Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu predstavujú právny základ pre prijatie VFR.

• Subsidiarita

Táto iniciatíva patrí do oblasti politiky, v ktorej má EÚ výlučné právomoci (podľa článku 312 ZFEÚ). Zásada subsidiarity sa preto neuplatňuje.

• Proporcionalita

Návrh je v súlade so zásadou proporcionality, pretože neprekračuje minimum, ktoré sa požaduje na dosiahnutie uvedených cieľov na európskej úrovni a ktoré je nevyhnutné na tento účel.

4. PODROBNÉ VYSVETLENIE KONKRÉTNÝCH USTANOVENÍ NÁVRHU

4.1. Nariadenie o viacročnom finančnom rámci

Ustanovenia návrhu nariadenia o VFR sú rozdelené do štyroch kapitol.

Kapitola 1 – Všeobecné ustanovenia

Článok 1 – Viacročný finančný rámec

V znení článku 1 sa vymedzuje trvanie VFR, ktoré je stanovené na sedem rokov, t. j. od 1. januára 2028 do 31. decembra 2034.

Článok 2 – Dodržiavanie stropov VFR

Tento článok vychádza z článku 2 nariadenia (EÚ, Euratom) 2020/2093, ktorý je tu prebratý, ale zároveň je zjednodušený, efektívnejší a prispôbený nedávnomu vývoju týkajúcemu sa Ukrajiny.

V prvom odseku článku 2 sa odkazuje na prílohu, ktorá obsahuje tabuľku so stropmi viacročného finančného rámca, a stanovuje sa pre inštitúcie povinnosť dodržiavať tieto stropy v priebehu rozpočtového postupu v súlade s ustanoveniami ZFEÚ. Odkazy na konkrétne oblasti politiky sú vypustené.

V druhom odseku sa uvádzajú osobitné nástroje, ktoré sú podrobnejšie vymedzené v kapitole 3 (články 6 až 8), spolu so zásadou, že tieto nástroje nie sú zahrnuté do VFR a že ich financovanie je za osobitných okolností stanovené nad rámec stropov VFR, a to tak v prípade viazaných, ako aj zodpovedajúcich platobných rozpočtových prostriedkov.

V nadväznosti na ustanovenia predchádzajúcich VFR sa v treťom odseku stanovuje, že rozpočtové krytie finančnej pomoci členským štátom vo forme úverov, ako aj finančnej pomoci vo forme úverov pre Ukrajinu je z VFR vylúčené.

Pokiaľ teda musí Únia splácať záväzky zo zdrojov rozpočtu Únie v prípade, že prijímajúci štát (členský štát alebo Ukrajina) neposkytne splatnú platbu načas, potrebné sumy sa zmobilizujú nad rámec stropov VFR, a to až do výšky stropu vlastných zdrojov (z tzv. manévrovacieho priestoru).

Článok 3 – Dodržiavanie stropu vlastných zdrojov

Tento článok preberá znenie článku 3 nariadenia (EÚ, Euratom) 2020/2093. Dodržiavanie stropu vlastných zdrojov musí byť zaistené každý rok. Ak by stropy pre platobné rozpočtové prostriedky viedli k tomu, že by sadzba výberu uplatňovaná na vlastné zdroje presahovala strop vlastných zdrojov, stropy VFR sa musia na základe revízie VFR upraviť (článok 9).

Kapitola 2 – Úpravy VFR a osobitné ustanovenia

Článok 4 – Technické úpravy

Tento článok vychádza zo znenia článku 4 nariadenia (EÚ, Euratom) 2020/2093. Finančný rámec je vypracovaný v stálych cenách roku 2025. Prvý odsek je zjednodušený a upravený tak, aby odrážal vývoj súvisiaci s osobitnými nástrojmi.

V druhom odseku sa stanovuje nová metodika konverzie súm výdavkových stropov a iných súm stanovených vo VFR zo stálych cien roku 2025 na bežné ceny. Cieľom tejto novej metodiky je zamerať sa na ťažkosti súvisiace s nestálym inflačným prostredím. Ročná úprava i naďalej vychádza z fixného, ale upraviteľného deflátoru. V praxi bude ročná úprava cien zodpovedať 2 %, keď je inflácia v EÚ od 1 % do 3 %, a aktuálnej odhadovanej miere inflácie vtedy, keď je aktuálna prognóza inflácie nižšia ako 1 % alebo vyššia ako 3 %. Referenčnou mierou inflácie bude deflátor HDP pre EÚ-27.

Zvyšok predmetného ustanovenia vrátane postupu zostáva rovnaký ako v súčasnom nariadení.

Článok 5 – Ustanovenia týkajúce sa opatrení súvisiacich so všeobecným režimom podmienenosti na ochranu rozpočtu Únie

Týmto článkom sa zavádzajú osobitné ustanovenia na zabezpečenie dostupnosti viazaných rozpočtových prostriedkov počas povoleného obdobia pozastavenia, keď sú prijaté opatrenia na pozastavenie rozpočtových záväzkov v súlade s článkom 5 ods. 1 písm. b) bodmi i) a ii) nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2020/2092 zo 16. decembra 2020 o všeobecnom režime podmienenosti na ochranu rozpočtu Únie¹⁰. V takýchto prípadoch sa

¹⁰ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2020/2092 zo 16. decembra 2020 o všeobecnom režime podmienenosti na ochranu rozpočtu Únie (Ú. v. EÚ L 433I, 22.12.2020, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2092/oj>).

viazané rozpočtové prostriedky príslušného rozpočtového roka prenesú do nasledujúcich rozpočtových rokov.

Tento prenos je v súlade s lehotou stanovenou v článku 7 ods. 3 nariadenia (EÚ, Euratom) 2020/2092 obmedzený na obdobie dvoch rokov, po ktorej uplynutí prenesené viazané rozpočtové prostriedky zaniknú, ak sa neprijme vykonávacie rozhodnutie Rady, ktorým sa toto pozastavenie zruší.

Kapitola 3 – Osobitné nástroje

Kapitola o osobitných nástrojoch sa zjednodušila a zefektívnila. Navrhovaný efektívnejší súbor nástrojov flexibility stanovený v navrhovanom nariadení o VFR preto zahŕňa len jeden tematický osobitný nástroj určený na financovanie podpory pre Ukrajinu a dva netematické osobitné nástroje založené na mechanizmoch, ktoré existovali a boli posilnené vo VFR na roky 2021 – 2027: nástroj jednotnej rezervy a nástroj flexibility. Tieto dva netematické osobitné nástroje sú jedinými nástrojmi, ktoré umožňujú reagovať na nepredvídateľné udalosti alebo nové a vznikajúce priority vo všetkých rozpočtových riadkoch.

Článok 6 – Rezerva pre Ukrajinu

Vytvára sa nový tematický osobitný nástroj, ktorý Únii umožní naďalej podporovať Ukrajinu tak dlho, ako to bude potrebné, a Ukrajine odhodlane pomáhať počas jej prístupového procesu k Únii. Tento osobitný nástroj je prepojený s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) [XXX]¹¹ [Globálna Európa]. Cez tento tematický osobitný nástroj sa budú poskytovať rozpočtové prostriedky na tú časť podpory pre Ukrajinu, ktorá sa bude v rámci [Globálna Európa] poskytovať vo forme nenávratnej podpory a tvorby rezerv na rozpočtové záruky. Viazané rozpočtové prostriedky a zodpovedajúce platobné rozpočtové prostriedky sa budú mobilizovať každoročne v rámci rozpočtového postupu stanoveného v článku 314 ZFEÚ, a to nad rámec stropov VFR.

Článok 7 – Nástroj jednotnej rezervy

Tento článok zodpovedá článku 11 nariadenia 2020/2093 a bol zjednodušený. Podobne ako je tomu v prípade nariadenia (EÚ, Euratom) 2020/2093, nástroj jednotnej rezervy umožňuje použiť dostupné rezervy na platby a/alebo záväzky z minulosti na financovanie dodatočných výdavkov nad rámec stropov.

Mechanizmus upravený článkom 11 ods. 1 písm. a) nariadenia (EÚ, Euratom) 2020/2093 zostáva zachovaný a je premenovaný na celkovú rezervu na záväzky. Mechanizmus upravený článkom 11 ods. 1 písm. b) nariadenia (EÚ, Euratom) 2020/2093 zostáva zachovaný a je premenovaný na celkovú rezervu na platby. Oba sa budú uplatňovať od roku 2029. Mechanizmus upravený článkom 11 ods. 1 písm. c) nariadenia (EÚ, Euratom) 2020/2093 je premenovaný na rezervu na nepredvídané udalosti. Naďalej ide o krajné riešenie, ktoré možno uplatniť len vtedy, keď nepostačuje celková rezerva na záväzky a celková rezerva na platby. Podobne ako sa uvádza v nariadení (EÚ, Euratom) 2020/2093, celkovú rezervu na záväzky a rezervu na nepredvídané udalosti môže mobilizovať Európsky parlament a Rada v rámci rozpočtového postupu stanoveného v článku 314 ZFEÚ. Rezerva na nepredvídané udalosti bude na daný rok obmedzená na 0,04 % hrubého národného dôchodku Únie. Úpravu celkovej rezervy na platby bude počnúc rokom 2029 vykonávať Komisia v rámci technickej úpravy uvedenej v článku 4.

¹¹ COM(2025) 551, 16.7.2025.

Článok 8 – Nástroj flexibility

Tento článok zodpovedá článku 12 nariadenia (EÚ, Euratom) 2020/2093. Ročná pevná suma nástroja flexibility sa zvýši na 2 mld. EUR (v cenách roku 2025).

Okrem toho bude nástroj flexibility v súlade s mechanizmami, ktoré existujú v súčasnom VFR (nástroj EURI a úprava špecifické pre program) každý rok posilnený o:

- sumu zodpovedajúcu rozpočtovým prostriedkom, okrem vonkajších pripísaných príjmov, ktorých viazanosť bola zrušená v roku $n - 2$, s výnimkou súm, ktorých viazanosť bola zrušená a ktoré boli opätovne sprístupnené v súlade s článkom 15 nariadenia (EÚ, Euratom) 2024/2509 a ustanoveniami nariadenia [(EÚ) XXXX/XX] [Fond pre národné a regionálne partnerstvá], ako aj o
- sumu zodpovedajúcu čistým pokutám, iným penále a sankciám uloženým inštitúciami Únie a všetkým vzniknutým úrokom alebo iným z nich plynúcim príjmom¹², zahrnutú do rozpočtu na rok $n-2$ v súlade s článkom 107 nariadenia o rozpočtových pravidlách.

Výpočet súm, ktoré sú v rámci nástroja flexibility k dispozícii, sa bude naďalej oznamovať v rámci ročnej technickej úpravy stanovenej v článku 4. Nástroj flexibility môže mobilizovať Európsky parlament a Rada v rámci rozpočtového postupu stanoveného v článku 314 ZFEÚ. Akúkoľvek nevyužitú sumu v rámci nástroja flexibility možno prenášať počas celého obdobia VFR.

Kapitola 4 – Revízia VFR

Bez toho, aby bolo dotknuté právo iniciatívy udelené Komisii, sa ustanovenia tejto kapitoly vzťahujú na prípady, keď je revízia VFR potrebná, a preto by mala byť v nariadení o VFR výslovne uvedená.

Článok 9 – Revízia VFR na zabezpečenie dodržiavania stropu vlastných zdrojov

V tomto článku sa uvádza požiadavka zrevidovať stropy VFR smerom nadol, ak je to potrebné na zabezpečenie dodržiavania stropu vlastných zdrojov (článok 3 ods. 2).

Článok 10 – Revízia VFR v prípade revízie zmlúv

Tento článok preberá znenie článku 15 nariadenia (EÚ, Euratom) 2020/2093.

Článok 11 – Revízia VFR v prípade pristúpenia nových členských štátov k Únii

Tento článok sa vzťahuje na prípad pristúpenia nových členských štátov k Únii.

Článok 12 – Revízia VFR v prípade opätovného zjednotenia Cypru

Tento článok preberá znenie článku 17 nariadenia (EÚ, Euratom) 2020/2093.

Kapitola 5 – Záverečné ustanovenia

Článok 13 – Prechod na nasledujúci finančný rámec

Znenie tohto článku zodpovedá článku 21 nariadenia (EÚ, Euratom) 2020/2093. Komisii sa v ňom ukladá povinnosť predložiť návrh nového VFR do 1. júla 2033.

Článok 14 Nadobudnutie účinnosti a uplatňovanie

V poslednom článku sa stanovuje dátum nadobudnutia účinnosti a dátum uplatňovania VFR.

¹² Komisia včas navrhne zmenu nariadenia o rozpočtových pravidlách, ktorou sa predĺži zaobchádzanie so zápornými príjmami stanovené v jeho článku 48 ods. 2 na obdobie po roku 2027.

MID by mala nadobudnúť platnosť v ten istý deň, keďže tieto dva právne texty sa navzájom dopĺňajú.

4.2. Medziinštitucionálna dohoda o rozpočtovej disciplíne, spolupráci v rozpočtových záležitostiach a správnom finančnom riadení

Návrh novej medziinštitucionálnej dohody vychádza z mechanizmov spolupráce, ktoré boli stanovené v predchádzajúcich VFR s cieľom posilniť medziinštitucionálnu spoluprácu v rozpočtových záležitostiach a zlepšiť fungovanie ročného rozpočtového postupu. Zásady, ktoré boli pôvodne stanovené v MID, boli v roku 2024 začlenené do prepracovaného znenia nariadenia o rozpočtových pravidlách. Preto nie je potrebné, aby boli tieto zásady uvedené v návrhu MID.

Úvod – Body 1 až 6 návrhu MID

V úvodnej časti návrhu MID sa uvádza odkaz na článok 295 ZFEÚ, zdôrazňuje sa záväzný charakter tejto dohody, jej spojitosť s inými právnymi aktmi, ktoré sa viažu k VFR a rozpočtovému postupu, opisuje sa štruktúra návrhu MID a stanovuje sa dátum nadobudnutia jej platnosti (ten istý dátum ako v prípade VFR).

Časť I – Medziinštitucionálna spolupráca v súvislosti s VFR

A. Ustanovenia týkajúce sa medziinštitucionálnej spolupráce počas celého postupu, ktorý vedie k prijatiu VFR

Bod 7 zodpovedá bodu 15 súčasnej MID. Stanovujú sa v ňom opatrenia spolupráce medzi Európskym parlamentom, Radou a Komisiou (ďalej len „inštitúcie“) počas rokovaní o nariadení o VFR alebo akejkoľvek jeho revízii, ako sa stanovuje v článku 312 ods. 5 ZFEÚ, s cieľom uľahčiť prijatie nariadenia o VFR v súlade s mimoriadnym legislatívnym postupom uvedeným v článku 312 ods. 2 ZFEÚ.

B. Ustanovenia týkajúce sa osobitných nástrojov

V bodoch 8 a 9 sa vymedzujú postupy, ktoré sa uplatňujú na mobilizáciu nasledujúcich osobitných nástrojov stanovených v nariadení o VFR: nástroj flexibility a rezerva na nepredvídané udalosti.

Časť II – Zlepšenie medziinštitucionálnej spolupráce v rozpočtových záležitostiach

A. Postup medziinštitucionálnej spolupráce

Body 10 a 11 odkazujú na začlenenie finančných ustanovení do právne záväzných aktov Únie týkajúcich sa viacročných programov alebo nástrojov a na orientačný finančný plán.

V bode 11 sa uvádzajú podrobné informácie, ktoré majú byť vo finančnom pláne uvedené, v ktorých musia byť riadne identifikované viacročné programy, právne akty, ktorými sa stanovujú alebo zverujú úlohy decentralizovaným agentúram, a ročné akcie. V orientačnom finančnom pláne by mali byť transparentne uvedené aj nepridelené rezervy a „vankúše“ v rámci viacročných programov.

B. Decentralizované agentúry a európske školy

Dlhodobé mechanizmy a postupy medziinštitucionálnej spolupráce pri financovaní nových decentralizovaných agentúr alebo nové právne predpisy obsahujúce zmeny úloh existujúcich decentralizovaných agentúr zostávajú zachované (body 12 až 14). V porovnaní so súčasnou MID sa nezmenili.

C. Postup rozpočtovej kontroly v prípade nových návrhov založených na článku 122 ZFEÚ s možným významným dosahom na rozpočet Únie

Bodmi 15 a 16 sa do návrhu MID začleňuje postup rozpočtovej kontroly nových návrhov založených na článku 122 ZFEÚ s možným významným dosahom na rozpočet Únie, ktorý bol pôvodne odsúhlasený 16. decembra 2020 vo forme spoločného vyhlásenia¹³.

Časť III – Medziinštitucionálna spolupráca v rámci ročného rozpočtového postupu

V tejto časti návrhu MID, ako aj v prílohe sa stanovujú zásady a podrobné mechanizmy spolupráce medzi inštitúciami v rámci ročného rozpočtového postupu.

V bode 17 sa stanovujú zásady spolupráce medzi inštitúciami s cieľom uľahčiť ročný rozpočtový postup vrátane organizovania rozpočtových trialógov, ktoré boli predtým stanovené v článku 19 nariadenia o VFR. Podrobné postupy sú, tak ako predtým, opísané v prílohe k návrhu MID.

Bod 18 sa týka rezerv v rámci stropov a zásady správneho finančného riadenia v priebehu ročného rozpočtového postupu, čo je uvedené v bode 7 súčasnej MID. V nariadení o VFR sa stanovujú ročné výdavkové stropy pre všetky okruhy, ktoré musia byť počas každého ročného rozpočtového postupu dodržané, ako sa vyžaduje v zmluvách. Mala by sa však zachovať súčasná prax, ktorou je zabezpečiť, pokiaľ je to možné, dostatočné rezervy v rámci stropov. Predstavuje prvok medziinštitucionálnej spolupráce a dobrej vôle inštitúcií v rámci rozpočtového postupu.

A. Plnenie rozpočtu, platby a neuhradené záväzky (RAL)

Popri rozpočtových trialógoch organizovaných v kľúčových momentoch ročného rozpočtového postupu sa za cenný nástroj na vzájomné informovanie a výmenu názorov medzi inštitúciami považujú aj osobitné medziinštitucionálne stretnutia zamerané na konkrétne otázky. Navrhuje sa, aby sa tento formát opísaný v bode 19 návrhu MID uplatňoval i naďalej, keďže takéto stretnutia boli predtým stanovené v prílohe k medziinštitucionálnej dohode.

Okrem prognóz platieb a monitorovania vývoja nesplatených záväzkov (RAL) by tieto stretnutia mohli byť príležitosťou na predloženie osobitných správ uvedených v nariadení o rozpočtových pravidlách, ktoré sú pre rozpočtový orgán relevantné, a na súvisiacu výmenu názorov. Ide napríklad o dlhodobú prognózu budúcich peňažných tokov do rozpočtu a peňažných tokov z rozpočtu a ročné hodnotenie financií Únie na základe dosiahnutých výsledkov [článok 253 ods. 1 písm. c) a e) nariadenia o rozpočtových pravidlách] alebo výročnú správu o podmienených záväzkoch vyplývajúcich z rozpočtových záruk a finančnej pomoci a udržateľnosti týchto podmienených záväzkov (článok 256 nariadenia o rozpočtových pravidlách).

B. Výdavky súvisiace s rybárskymi dohodami

V bodoch 20 a 21 sa zachováva úprava súčasnej MID týkajúca sa spolupráce a informovania o rozpočtových záležitostiach súvisiacich s rybárskymi dohodami, pričom sa upresňuje, aké sumy majú byť zahrnuté do operačného rozpočtového riadku, resp. do rezervy. Navrhuje sa, aby sumy na nové rybárske dohody alebo na obnovenie rybárskych dohôd, ktoré by mali do 1. januára príslušného rozpočtového roka nadobudnúť platnosť alebo ktoré by sa mali dovtedy predbežne uplatňovať, boli zahrnuté do hlavného operačného rozpočtového riadku.

¹³ Spoločné vyhlásenie Európskeho parlamentu, Rady a Komisie o rozpočtovej kontrole nových návrhov založených na článku 122 ZFEÚ s možnými významnými dôsledkami pre rozpočet Únie (2020/C 444 I/05), (Ú. v. EÚ C 444I, 22.12.2020, s. 5).

C. Financovanie spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky

Bod 22 preberá znenie bodu 22 súčasnej MID.

Bod 23 do značnej miery preberá znenie bodu 23 súčasnej MID.

Bod 24 zostáva v porovnaní so súčasnou MID nezmenený.

Príloha – Medziinštitucionálna spolupráca v priebehu rozpočtového postupu

Ustanovenia uvedené v prílohe zostávajú v porovnaní so súčasnou MID do značnej miery nezmenené, keďže sa ukazuje, že sú spoľahlivým základom spolupráce medzi inštitúciami.

V bodoch 2 a 5 sú však zavedené zmeny, ktorých cieľom je upresniť, že:

- počas prvého trialógu roka budú inštitúcie diskutovať o prioritách, ktoré sa majú z rozpočtu na nasledujúci rozpočtový rok financovať, pričom zohľadnia politické priority Únie, ktoré inštitúcie stanovili v príslušných dokumentoch. Táto diskusia by mala byť východiskom pre rozpočtový postup a malo by sa počas nej preskúmať, ako možno tieto priority v budúcom rozpočte čo najlepšie zohľadniť.
- V návrhu rozpočtu predloženom Komisiou by mali byť uvedené skutočné finančné požiadavky Únie zodpovedajúce politickým prioritám Únie.

Návrh

NARIADENIE RADY,**ktorým sa stanovuje viacročný finančný rámec na roky 2028 až 2034**

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 312,

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu, a najmä na jej článok 106a,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

po postúpení návrhu legislatívneho aktu národným parlamentom,

so zreteľom na súhlas Európskeho parlamentu¹⁴,

po porade s Európskym hospodárskym a sociálnym výborom,

po porade s Výborom regiónov,

konajúc v súlade s mimoriadnym legislatívnym postupom,

keďže:

- (1) Vzhľadom na to, že na prípravu a realizáciu dlhodobých investícií je potrebná dostatočná predvídateľnosť, by trvanie viacročného finančného rámca (ďalej len „VFR“) malo byť stanovené na sedem rokov počnúc 1. januárom 2028.
- (2) V súlade s článkom 312 ods. 1 tretím pododsekom Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ) by ročný rozpočet Únie (ďalej len „rozpočet“) mal byť v súlade s viacročným finančným rámcom.
- (3) Vo VFR by nemali byť zohľadnené výdavkové položky rozpočtu, ktoré sú financované z pripísaných príjmov v zmysle nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2024/2509¹⁵ (ďalej len „nariadenie o rozpočtových pravidlách“).
- (4) VFR by mal byť stanovený v cenách roku 2025. Mali by sa stanoviť aj pravidlá pre ročné technické úpravy VFR na prepočítanie stropov viazaných rozpočtových prostriedkov, stropu platobných rozpočtových prostriedkov a iných súm stanovených v tomto nariadení. Pri úprave na bežné ceny by sa mali zohľadniť najaktuálnejšie údaje a prognózy týkajúce sa deflátoru hrubého domáceho produktu pre Úniu, poskytnuté Komisiou, ktoré sú v čase vykonávania ročnej technickej úpravy k dispozícii.

¹⁴ Ú. v. EÚ C, s. .

¹⁵ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2024/2509 z 23. septembra 2024 o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Únie (Ú. v. EÚ L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj>).

- (5) Ročné stropy viazaných rozpočtových prostriedkov podľa kategórie výdavkov a ročné stropy platobných rozpočtových prostriedkov stanovené týmto nariadením by mali dodržiavať príslušné stropy vlastných zdrojov, ktoré sú stanovené v súlade s platným rozhodnutím Rady o systéme vlastných zdrojov Európskej únie, ktoré bolo prijaté v súlade s článkom 311 tretím odsekom ZFEÚ (ďalej len „rozhodnutie o vlastných zdrojoch“).
- (6) Ak je potrebné mobilizovať záruky, ktoré sa v rámci rozpočtu poskytujú za finančnú pomoc členským štátom alebo Ukrajine v súlade s článkom 223 ods. 1 nariadenia o rozpočtových pravidlách, potrebná suma by sa mala mobilizovať nad rámec stropov viazaných a platobných rozpočtových prostriedkov VFR, pričom by mal byť dodržaný strop vlastných zdrojov.
- (7) Mali by sa stanoviť osobitné ustanovenia na zabezpečenie dostupnosti viazaných rozpočtových prostriedkov počas obdobia pozastavenia, keď sú prijaté opatrenia na pozastavenie rozpočtových záväzkov týkajúcich sa finančných prostriedkov Únie v súlade s článkom 5 ods. 1 písm. b) bodmi i) a ii) nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2020/2092 o všeobecnom režime podmienenosti na ochranu rozpočtu Únie¹⁶. V týchto ustanoveniach by mala byť dodržaná lehota $n + 2$ stanovená v uvedenom nariadení.
- (8) Únia by mala disponovať osobitnou a maximálne možnou flexibilitou na plnenie svojich záväzkov v súlade s článkom 323 ZFEÚ. Je vhodné, aby sa v rámci ustanovení potrebných na hladký priebeh ročného rozpočtového postupu vytvorili osobitné nástroje, ktoré umožnia zahrnúť rozpočtové prostriedky nad rámec stropov VFR.
- (9) Mali by sa prijať osobitné ustanovenia, ktoré by v prípade, že je potrebné použiť osobitné nástroje, umožnili, aby boli do rozpočtu zahrnuté viazané a zodpovedajúce platobné rozpočtové prostriedky nad rámec stropov stanovených vo VFR.
- (10) Únia bude naďalej podporovať Ukrajinu tak dlho, ako to bude potrebné, a Ukrajine bude odhodlane pomáhať počas jej prístupového procesu k Únii. Vzhľadom na rozsah škôd spôsobených Ukrajinou ruskou útočnou vojnou sa vyžaduje značná a flexibilná podpora pre Ukrajinu, aby bolo možné zachovať fungovanie jej vlády, poskytovať verejné služby, ako aj podporovať obnovu, rekonštrukciu a modernizáciu krajiny. Na tento účel sa v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) [XXX]¹⁷ [Globálna Európa] stanovuje osobitný rámec pre pomoc, rýchlu obnovu, rekonštrukciu a modernizáciu krajiny v snahe mobilizovať investície a zlepšiť prístup k financovaniu, ako aj v snahe uľahčiť zosúladenie Ukrajiny s normami a hodnotami Únie počas jej prístupového procesu k Únii.
- (11) Podpora pre Ukrajinu podľa nariadenia (EÚ) [XXX] [Globálna Európa] by mala byť flexibilná, aby sa mohla poskytovať v primeranej forme a výške. Podpora by sa mala poskytovať najmä vo forme úverov, nenávratnej podpory a tvorby rezerv na rozpočtové záruky. V prípade časti podpory pre Ukrajinu podľa uvedeného nariadenia, ktorá sa bude poskytovať vo forme úverov, by malo byť možné mobilizovať v rozpočte na finančnú pomoc pre Ukrajinu potrebné rozpočtové prostriedky nad rámec stropov VFR, ktoré sú k dispozícii do konca roku 2034. V prípade časti podpory

¹⁶ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2020/2092 zo 16. decembra 2020 o všeobecnom režime podmienenosti na ochranu rozpočtu Únie (Ú. v. EÚ L 433I, 22.12.2020, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2092/oj>).

¹⁷ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) [XXX] [Globálna Európa] z [XXX] (Ú. v. EÚ XXX, ELI...).

pre Ukrajinu v rámci Globálnej Európy, ktorá sa bude poskytovať vo forme nenávratnej podpory a tvorby rezerv na rozpočtové záruky, sa budú rozpočtové prostriedky poskytovať cez tematický osobitný nástroj „rezerva pre Ukrajinu“. Viazané rozpočtové prostriedky a zodpovedajúce platobné rozpočtové prostriedky by sa mali mobilizovať každoročne v rámci rozpočtového postupu stanoveného v článku 314 ZFEÚ, a to nad rámec stropov VFR pre viazané a platobné rozpočtové prostriedky.

- (12) V záujme predvídateľnosti podpory pre Ukrajinu podľa nariadenia (EÚ) [XXX] [Globálna Európa] a riadneho vývoja výdavkov je vhodné stanoviť maximálne sumy, ktoré sa môžu pre rezervu pre Ukrajinu každoročne sprístupniť počas celého trvania VFR.
- (13) Netematické osobitné nástroje sú potrebné na to, aby bola v závislosti od potrieb zabezpečená pre každý okruh VFR flexibilita, a na uľahčenie rozpočtového postupu. Nástroj jednotnej rezervy by mal umožniť presúvať rezervy dostupné v rámci stropov viazaných a platobných rozpočtových prostriedkov medzi rozpočtovými rokmi a v prípade viazaných rozpočtových prostriedkov medzi okruhmi VFR bez toho, aby boli prekročené celkové sumy stropov VFR pre viazané a platobné rozpočtové prostriedky na celé obdobie VFR. V súlade so správnym finančným riadením a obozretným rozpočtovaním by mobilizácia súm z rezerv z bežného a budúceho rozpočtového roka mala byť len krajným riešením.
- (14) K dispozícii by mal byť nástroj flexibility, aby bolo možné financovať osobitné nepredvídané výdavky na daný rozpočtový rok. Nástroj flexibility by mala tvoriť pevne stanovená suma, ako aj sumy zodpovedajúce príjmom vybraným v rámci vykonávania politik Únie, ako sú pokuty, iné penále a sankcie uložené inštitúciami Únie a všetky vzniknuté úroky alebo iné z nich plynúce príjmy, a sumy zodpovedajúce rozpočtovým prostriedkom, okrem vonkajších pripísaných príjmov, ktorých viazanosť bola zrušená, s výnimkou súm opätovne sprístupnených v súlade s osobitnými pravidlami upravujúcimi opätovné sprístupnenie rozpočtových prostriedkov vo výške zrušenej viazanosti.
- (15) Rozširovanie Únie je strategickou investíciou do mieru, bezpečnosti, stability a prosperity v Európe a umožňuje Únii lepšie reagovať na globálne výzvy. Treba stanoviť, aby sa v prípade pristúpenia nových členských štátov k Únii vykonala revízia VFR.
- (16) Zároveň je potrebné stanoviť, aby sa revízia VFR vykonala aj v prípade revízie zmlúv, ktorá bude mať dosah na rozpočet, v prípade opätovného zjednotenia Cypru, a ak si to vyžadujú okolnosti, aj v snahe zabezpečiť súlad VFR so stropmi vlastných zdrojov.
- (17) Komisia by mala návrh nového viacročného finančného rámca predložiť do 1. júla 2033, aby ho mohli inštitúcie prijať v dostatočnom predstihu pred začiatkom uplatňovania ďalšieho viacročného finančného rámca,

PRIJALA TOTO NARIADENIE:

Kapitola 1 **Všeobecné ustanovenia**

Článok 1

Viacročný finančný rámec

Týmto nariadením na stanovuje viacročný finančný rámec na roky 2028 až 2034 (ďalej len „VFR“).

Článok 2

Dodržiavanie stropov VFR

1. Európsky parlament, Rada a Komisia (ďalej len „inštitúcie“) dodržiavajú v priebehu každého rozpočtového postupu a pri plnení ročného rozpočtu Únie na daný rok (ďalej len „rozpočet“) ročné stropy výdavkov stanovené v prílohe (ďalej len „stropy VFR“).
2. Ak je potrebné použiť zdroje z osobitných nástrojov uvedených v článkoch 6 a 8, viazané a zodpovedajúce platobné rozpočtové prostriedky sa do rozpočtu zahrnú nad rámec príslušných stropov VFR.
Ak je potrebné použiť zdroje z nástroja jednotnej rezervy uvedeného v článku 7, viazané a zodpovedajúce platobné rozpočtové prostriedky sa do rozpočtu zahrnú nad rámec príslušných stropov VFR na daný rok.
3. Ak je potrebné mobilizovať záruku za finančnú pomoc pre členské štáty povolenú v súlade s článkom 223 ods. 1 nariadenia o rozpočtových pravidlách, potrebná suma sa mobilizuje nad rámec stropov VFR.
Ak je potrebné mobilizovať záruku za finančnú pomoc pre Ukrajinu povolenú v súlade s článkom 223 ods. 1 nariadenia o rozpočtových pravidlách, potrebná suma sa mobilizuje nad rámec stropov VFR.

Článok 3

Dodržiavanie stropu vlastných zdrojov

1. V žiadnom roku, na ktorý sa VFR vzťahuje, nesmú celkové požadované platobné rozpočtové prostriedky po ročnej úprave a po zohľadnení všetkých ostatných úprav a revízií, ako aj uplatnenia článku 2 ods. 2 a 3, viesť k tomu, že sadzba výberu uplatňovaná na vlastné zdroje presahuje strop vlastných zdrojov stanovený v platnom rozhodnutí Rady o systéme vlastných zdrojoch Európskej únie, ktoré bolo prijaté v súlade s článkom 311 tretím odsekom ZFEÚ (ďalej len „rozhodnutie o vlastných zdrojoch“).
2. V prípade potreby sa stropy VFR znížia, aby sa zaistilo dodržanie stropu vlastných zdrojov stanoveného v rozhodnutí o vlastných zdrojoch.

Kapitola 2

Úpravy VFR a osobitné ustanovenia

Článok 4

Technické úpravy

1. Komisia každý rok pred začatím rozpočtového postupu na rok $n+1$ vykoná tieto technické úpravy VFR:
 - a) prehodnotenie stropov a celkovej výšky viazaných a platobných rozpočtových prostriedkov v cenách roku $n+1$;
 - b) výpočet rezervy, ktorá je k dispozícii v rámci stropu vlastných zdrojov stanoveného v rozhodnutí o vlastných zdrojoch;
 - c) výpočet celkovej rezervy na záväzky uvedenej v článku 7 ods. 1 písm. a);
 - d) výpočet úpravy stropu platobných rozpočtových prostriedkov v rámci celkovej rezervy na platby uvedenej v článku 7 ods. 1 písm. b);
 - e) výpočet maximálnej sumy rezervy na nepredvídané udalosti uvedenej v článku 7 ods. 1 písm. c);
 - f) výpočet súm, ktoré sa majú sprístupniť pre nástroj flexibility podľa článku 8 ods. 2 prvého pododseku písm. a) a b).
2. Komisia v súlade s vývojom hrubého domáceho produktu (HDP) a cien vykoná na základe najaktuálnejších hospodárskych údajov a prognóz, ktoré sú k dispozícii, technické úpravy uvedené v odseku 1 takto:
 - (a) ak sa odhaduje, že inflácia v roku $n+1$ bude rovná 1 % alebo vyššia a rovná 3 % alebo nižšia, technické úpravy sa vykonajú na základe fixného deflátoru vo výške 2 % ročne;
 - (b) ak sa odhaduje, že inflácia v roku $n+1$ bude nižšia ako 1 % alebo vyššia ako 3 %, technické úpravy sa vykonajú na základe odhadovanej inflácie.
3. Výsledky technických úprav uvedených v odseku 1 spolu s príslušnými hospodárskymi prognózami oznámi Komisia Európskemu parlamentu a Rade.
4. Bez toho, aby boli dotknuté články 9 až 12, sa nesmú vykonať žiadne ďalšie technické úpravy týkajúce sa dotknutého roka, a to ani počas daného roka, ani formou následných korekcií počas nasledujúcich rokov.

Článok 5

Ustanovenia týkajúce sa opatrení súvisiacich so všeobecným režimom podmienenosti na ochranu rozpočtu Únie

1. V prípade prijatia opatrení na pozastavenie rozpočtových záväzkov týkajúcich sa finančných prostriedkov Únie v súlade s článkom 5 ods. 1 písm. b) bodmi i) a ii) nariadenia (EÚ, Euratom) 2020/2092 sa pozastavené viazané rozpočtové prostriedky automaticky prenesú do rozpočtu na nasledujúce roky.
2. Rozpočtové prostriedky z rozpočtového roku n sa nesmú preniesť do rozpočtu po roku $n+2$.

Kapitola 3

Osobitné nástroje

Článok 6

Rezerva pre Ukrajinu

1. Rezerva pre Ukrajinu sa môže mobilizovať výlučne na účely financovania výdavkov pre Ukrajinu podľa [nariadenie (EÚ) XXXX/XX] [Globálna Európa].
2. Rezerva pre Ukrajinu na obdobie 2028 až 2034 nepresiahne sumu 88,9 mld. EUR v cenách roku 2025. Ročná suma mobilizovaná v rámci rezervy pre Ukrajinu v danom roku nepresiahne 13,5 mld. EUR v cenách roku 2025. Tú časť ročnej sumy, ktorá nebola v danom roku použitá, možno použiť v nasledujúcich rokoch až do roku 2034.
3. Rezervu pre Ukrajinu môže mobilizovať Európsky parlament a Rada v rámci rozpočtového postupu stanoveného v článku 314 ZFEÚ.

Článok 7

Nástroj jednotnej rezervy

1. Nástroj jednotnej rezervy tvoria:
 - a) od roku 2029 sumy zodpovedajúce rezervám zostávajúcim v rámci stropov VFR pre viazané rozpočtové prostriedky roku n-1, ktoré sa majú sprístupniť nad rámec stropov VFR pre viazané rozpočtové prostriedky na roky 2029 až 2034 (ďalej len „celková rezerva na záväzky“);
 - b) od roku 2029 sumy zodpovedajúce rozdielu medzi vykonanými platbami a stropom VFR pre platby na rok n-1 s cieľom upraviť smerom nahor strop pre platby na roky 2029 až 2034 (ďalej len „celková rezerva na platby“);
 - c) ako krajné riešenie dodatočné sumy, ktoré sa môžu sprístupniť nad rámec stropov VFR v danom roku pre viazané alebo platobné rozpočtové prostriedky, prípadne oboje za predpokladu, že sú v plnom rozsahu kompenzované rezervami v jednom alebo viacerých okruhoch VFR na bežný rozpočtový rok alebo budúce rozpočtové roky, pokiaľ ide o viazané rozpočtové prostriedky, a že sú v plnom rozsahu kompenzované rezervami v rámci stropu platieb na budúce rozpočtové roky, pokiaľ ide o platobné rozpočtové prostriedky (ďalej len „rezerva na nepredvídané udalosti“).
2. Celkovú rezervu na záväzky môže mobilizovať Európsky parlament a Rada v rámci rozpočtového postupu stanoveného v článku 314 ZFEÚ.
3. Úpravy smerom nahor v rámci celkovej rezervy na platby vykonáva počnúc rokom 2029 Komisia v rámci technickej úpravy uvedenej v článku 4.

Každá úprava smerom nahor v rámci celkovej rezervy na platby je v plnom rozsahu kompenzovaná zodpovedajúcim znížením stropu platieb na rok n-1.

4. Rezervu na nepredvídané udalosti môže mobilizovať Európsky parlament a Rada v rámci rozpočtového postupu stanoveného v článku 314 ZFEÚ ako krajné riešenie v snahe reagovať na nepredvídané situácie.

V rámci rezervy na nepredvídané udalosti sa môžu sumy mobilizovať len vtedy, ak nepostačujú sumy dostupné podľa odseku 1 písm. a) a b).

Rezerva na nepredvídané udalosti v žiadnom danom roku nepresiahne 0,04 % hrubého národného dôchodku Únie vypočítaného v rámci ročnej technickej úpravy uvedenej v článku 4.

Kompenzované sumy sa v rámci VFR nesmú ďalej mobilizovať.

5. Pri využití nástroja jednotnej rezervy v ktoromkoľvek danom roku musia byť dodržané stropy vlastných zdrojov stanovené v rozhodnutí o vlastných zdrojoch.

Článok 8 *Nástroj flexibility*

1. Nástroj flexibility sa môže použiť v danom rozpočtovom roku na financovanie osobitných nepredvídaných výdavkov vo viazaných rozpočtových prostriedkoch a zodpovedajúcich platobných rozpočtových prostriedkoch, ktoré nemožno financovať v rámci stropov, ktoré sú pre jeden alebo viacero okruhov VFR k dispozícii.
2. Nástroj flexibility sa sprístupní nad rámec stropov stanovených vo VFR na roky 2028 až 2034 a tvorí ho ročná suma 2 000 mil. EUR v cenách roku 2025 a od roku 2029 tieto dodatočné sumy:
 - a) suma zodpovedajúca príjmom z pokút, iných penále a sankcií uložených inštitúciami Únie a všetkým vzniknutým úrokom alebo iným z nich plynúcim príjmom, ako sa uvádza v článku 107 ods. 2 nariadenia o rozpočtových pravidlách, zahrnutá do rozpočtu na rok n-2 po odpočítaní sumy na rok n-2 uvedenej v článku 141 ods. 1 Dohody o vystúpení Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska z Európskej únie a z Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu;
 - b) suma zodpovedajúca rozpočtovým prostriedkom, okrem vonkajších pripísaných príjmov, ktorých viazanosť bola zrušená v roku n – 2, s výnimkou súm, ktorých viazanosť bola zrušená a ktoré boli opätovne sprístupnené v súlade s osobitnými pravidlami upravujúcimi sprístupnenie rozpočtových prostriedkov uvedenými v článku 15 nariadenia (EÚ, Euratom) 2024/2509 a nariadení [(EÚ) XXXX/XX] [Fond pre národné a regionálne partnerstvá].

Komisia v rámci technických úprav uvedených v článku 4 každoročne vypočíta sumy, ktoré sú na základe prvého pododseku písm. a) a b) tohto odseku k dispozícii.

3. Nástroj flexibility môže mobilizovať Európsky parlament a Rada v rámci rozpočtového postupu stanoveného v článku 314 ZFEÚ.

Tú časť disponibilnej ročnej sumy, ktorá nebola v danom roku použitá, možno mobilizovať v nasledujúcich rokoch až do roku 2034.

Kapitola 4

Revízia VFR

Článok 9

Revízia VFR na zabezpečenie dodržiavania stropu vlastných zdrojov

1. Bez toho, aby boli dotknuté články 10, 11 a 12, možno v prípade potreby v súlade s článkom 3 ods. 2 vykonať revíziu VFR na zabezpečenie dodržiavania stropov vlastných zdrojov stanovených v rozhodnutí o vlastných zdrojoch.
2. Každý návrh na revíziu VFR v súlade s odsekom 1 sa spravidla predkladá a prijíma pred začatím rozpočtového postupu pre daný rok alebo pre prvý z daných rokov.
3. Pri každej revízii VFR v súlade s odsekom 1 sa zachová primeraný pomer medzi viazanými a platobnými rozpočtovými prostriedkami.

Článok 10

Revízia v prípade revízie zmlúv

V prípade revízie zmlúv, ktorá bude mať dosah na rozpočet, sa zodpovedajúcim spôsobom vykoná aj revízia VFR.

Článok 11

Revízia v prípade pristúpenia nových členských štátov k Únii

V prípade pristúpenia nových členských štátov k Únii sa v súlade s príslušnými zmluvami o pristúpení vykoná zodpovedajúca revízia VFR, aby sa zohľadnili požiadavky na výdavky vyplývajúce z takéhoto pristúpenia k Únii.

Článok 12

Revízia v prípade opätovného zjednotenia Cypru

V prípade opätovného zjednotenia Cypru sa vykoná revízia VFR, v ktorej sa zohľadní komplexné riešenie cyperskej otázky a dodatočné finančné potreby vyplývajúce z opätovného zjednotenia.

Kapitola 5

Záverečné ustanovenia

Článok 13

Prechod na nasledujúci viacročný finančný rámec

Komisia predloží návrh nového viacročného finančného rámca do 1. júla 2033.

Článok 14

Nadobudnutie účinnosti a uplatňovanie

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Uplatňuje sa od 1. januára 2028.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Bruseli

*Za Radu
predseda/predsedička*